

VALORIZAREA APORTULUI ȘTIINȚIFICO-METODIC AL CADRULUI
PROFESORAL DE LA FACULTATEA ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI,
PSIHOLOGIE ȘI ARTE A USARB

VALORIZATION OF THE SCIENTIFIC-METHODICAL CONTRIBUTION
OF THE TEACHING STAFF FROM THE FACULTY OF EDUCATIONAL
SCIENCES, PSYCHOLOGY AND ARTS OF USARB

Angela HĂBĂȘESCU¹ [ORCID: 0000-0003-1097-1364]

Olga DASCAI² [ORCID: 0000-0002-4970-2041]

Abstract: *The authors of this work referred to the important role played by the Balti University Library from the perspective of new information and communication technologies, the visibility of the scientific-didactic results of the academic staff, who work within Faculty of Educational Sciences, Psychology and Arts. The research focuses on the impact of this product in the training of future specialists in the respective fields.*

Keywords: *research, publication, scientific-didactic contributions, teaching staff of USARB, Faculty of Educational Sciences, Psychology and Arts, BȘ collection of USARB, online visibility*

Bibliotecile universitare se formează și se dezvoltă în funcție directă de tendințele de dezvoltare a învățământului superior. Rolul bibliotecilor universitare este în creștere, în legătură cu modernizarea continuă a educației, informatizarea învățământului, sporirea cererii de servicii educaționale, care necesită modernizarea întregului sistem de servicii de informare pentru învățământul superior.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți participă activ la procesul de studiu și cercetare în țară, racordându-se la necesitățile stringente ale învățământului universitar modern: achiziționarea publicațiilor recent apărute pe piața editorială, sistematizarea și administrarea colecțiilor, documentarea științifică, conservarea, valorificarea și promovarea patrimoniului științifico-didactic universitar.

Un profesor universitar este de neînchipuit în afara activității de cercetare, care, implicit, îi asigură o performanță continuă. În universitatea bălțeană, există o bogată tradiție de cercetare, consolidată prin eforturile unor animatori ai activității științifice, care au reușit să pună temelia patrimoniului științifico-didactic național. Problematika științifică, abordată în lucrările universitarilor bălțeni, este orientată spre rezolvarea eficientă a problemelor învățământului contemporan la toate nivelurile de formare, îmbinând eficient procesul de instruire cu creația științifică.

¹ Șefă birou, Biblioteca Științifică a USARB, angelahabasescu@gmail.com,

² Bibliotecară, Biblioteca Științifică a USARB, dascal.olga@mail.ru

În acest sens, catedrele Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți constituie subdiviziuni universitare performante, obiectivele principale ale căror sunt organizarea suportului educațional și metodologic al programelor educaționale, cercetării, activităților educaționale în universitate.

Corpul profesoral al Facultății îl constituie cadrele didactice de la trei catedre și o secție, responsabile de organizarea și dirijarea procesului educațional. Titularii Facultății desfășoară o activitate prodigioasă pe dimensiunea didactică și de cercetare științifică. Toate cercetările universitare sunt susținute prin efortul substanțial al Bibliotecii Științifice.

Catedra de Științe ale educației

Sarcina de bază a Catedrei constă în formarea, educarea, dezvoltarea unor specialiști competenți, cu studii superioare de licență, masterat, în domeniile învățământului primar și preșcolar, erudiți, mobili, capabili de inovație și auto-dezvoltare, conștienți de prioritatea valorilor spirituale și morale și de responsabilitatea lor civică față de generațiile viitoare.

Rezultatele preocupărilor membrilor catedrei s-au materializat în monografii, manuale, cursuri de prelegeri, îndrumare de proiectare, ghiduri pentru practica pedagogică, curricule ale disciplinelor de studii, lucrări științifice publicate în reviste de circulație națională și internațională, în culegeri de lucrări ale conferințelor și simpozioanelor științifice. La catedra de științe ale educației activează 16 cadre didactice titulare, dintre care: 1 doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, 5 doctori în științe pedagogice, conferențieri universitari; 5 doctori în științe pedagogice, lectori universitari și 5 asistenți universitari. Pentru a confirma amprenta impactului științific al reprezentanților acestei catedre în profilul de cercetare, vom nominaliza doar câțiva din profesorii care au contribuit și contribuie la realizarea cu succes a obiectivelor propuse: Ciobanu Lora, dr., conf. univ., Pereteatcu Maria, dr., conf. univ., Gagim Ion, dr. hab., profesor universitar, Sacaliuc Nina, dr., conf. univ., Șova Tatiana, dr., conf. univ. etc.

Am evaluat, conform datelor catalogului electronic LibUniv pe platforma Primo <http://primo.libuniv.md/> și Bibliotecii digitale <http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>, aportul științific, științifico-metodic și didactic al cadrelor didactice ale catedrei. Aducem în vizor doar cele mai semnificative rezultate (Tabelul 1).

Tabelul 1. *Aportul științific, științifico-metodic al corpului didactic al catedrei de Științe ale educației (selectiv)*

	Personal academic	cărți	curricule	articole
1.	I. Gagim, dr. hab., prof. univ.	54	14	128
2.	M. Pereteatcu, dr., conf. univ.	38	14	71
3.	T. Șova, dr., conf. univ.	33	27	28

4.	N. Sacaliuc, dr., conf. univ.	21	16	52
5.	L. Ciobanu, dr., conf. univ.	19	17	35
6.	A. Brițchi, dr., conf. univ.	10	15	14
7.	L. Cotos, dr., lect. univ.	9	8	14
8.	A. Bejan, dr., lect. univ.	4	8	21

Profesorii de la catedra de Științe ale educației au elaborat în total circa 150 de manuale, monografii, note de curs, indicații metodice, ghiduri, studii analitice și culegeri de note, peste 130 de curricule la diferite discipline și au publicat în culegeri, reviste naționale și internaționale peste 450 de articole.

Catedra de Psihologie

Catedra de psihologie reprezintă o unitate care are misiunea de a elabora, de a aplica, monitoriza și implementa politicile în domeniul psihologiei, cercetării și inovării, politici care contribuie la formarea specialiștilor competitivi pe piața muncii, apti de a interveni în numeroase domenii de activitate, în care factorul uman are un rol decisiv. Acest proces este asigurat de prezența unor cadre didactice competente: Silvia Briceag, dr., conf. univ., Daniela Cazacu, dr., conf. univ., Luminița Secrieru, dr., conf. univ., Maria Corcevoi, dr., lect. univ., și asistenții universitari Lilia Nacai și Vasile Garbuz. Am cercetat catalogul electronic LibUniv pe platforma Primo, Biblioteca digitală a Bibliotecii Științifice <http://tinread.usarb.md:8888/jspui/> și propunem cele mai impunătoare rezultate, reflectate în publicațiile cadrelor didactice de la această catedră (Tabelul 2):

Tabelul 2. *Aportul științific, științifico-metodic al corpului didactic al catedrei de Psihologie (selectiv)*

	Personal academic	cărți	curricule	articole
1.	S. Briceag, dr., conf. univ.	18	18	51
2.	L. Secrieru, dr., conf. univ.	8	13	18
3.	D. Cazacu, dr., conf. univ.	3	7	13
4.	L. Nacai, asistent univ.	5	10	29
5.	M. Corcevoi, dr., lect. univ.	3	7	17
6.	V. Garbuz, asistent univ.	3	4	8
	Cadre didactice prin cumul			
7.	M. Șlehtițchi, dr. hab. în psihologie, dr. în pedagogie, conf. univ.	25	6	72
8.	V. Pritcan, dr., conf. univ.	42	11	41

Titularii acestei catedre desfășoară consecvent demersuri științifice de calitate ce asigură performanțe vădite. Contribuția valoroasă a cadrelor didactice la dezvoltarea științei s-a manifestat prin elaborarea și publicarea a circa 100 de monografii, manuale și suporturi de curs, ghiduri și îndrumare metodice, peste 70 de curricule, circa 200 de studii și articole.

Catedra Arte și Educație artistică

Catedra organizează și realizează, la un nivel calitativ înalt, procesul de formare profesională în domeniul artelor și pedagogiei artistice la nivelul studiilor de licență, masterat și doctorat; este angajată activ, la nivel național și internațional, în eforturile de cercetare științifică, creație artistică și acțiuni cultural-artistice. Perfecționarea calității procesului instructiv-didactic și a celui de cercetare științifică este asigurată de un corp profesoral competent, format din mai mulți doctori în științe, conferențieri universitari. Vizibilitatea catedrei este promovată la nivel național și internațional prin activitatea prodigioasă a titularilor: Marina Morari, dr., conf. univ., Margarita Tetelea, dr., conf. univ., Tatiana Bularga, dr., conf. univ., Lilia Granețkaia, dr., conf. univ., Elena Gupalova, dr., conf. univ., etc. Evidențiem cele mai reprezentative rezultate (Tabelul 3):

Tabelul 3. *Aportul științific, științifico-metodic al corpului didactic al catedrei de Arte și Educație artistică (selectiv)*

	Personal academic	cărți	curricule	articole
1.	M. Morari, dr., conf. univ.	21	4	59
2.	M. Tetelea, dr., conf. univ.	12	15	45
3.	E. Gupalova, dr., conf. univ.	11	6	14
4.	L. Granețkaia, dr., conf. univ.	7	12	33
5.	T. Bularga, dr., conf. univ.	6	3	54
6.	V. Crișciuc, dr., lect. univ.	6	13	43
7.	M. Cosumov, dr., conf. univ.	6	4	31
8.	M. Caliga, asistentă univ.		17	38
	etc.			

Personalul academic de la Catedra *Arte și Educație artistică* a elaborat circa 80 de manuale, monografii, suporturi de curs, ghiduri metodice, culegeri de note, 85 de curricule și au publicat în culegeri ale materialelor conferințelor naționale și internaționale, în reviste și ziare peste 350 de articole.

Calificarea procesului didactic la USARB este determinată de calitatea managementului educational și buna conlucrare a tuturor subdiviziunilor universitare. Pregătirea cadrelor didactice pentru învățământul primar și preșcolar, psihologilor, specialiștilor în domeniul artelor și pedagogiei artistice este un proces de

importanță majoră, deloc ușor, depinde în cea mai mare măsură de competența și profesionalismul profesorilor, care investesc cu pasiune potențialul lor intelectual în tinerii care au ales să studieze specialitățile propuse la Facultate.

Conform datelor catalogului electronic LibUniv pe platforma Primo și Bibliotecii digitale a Bibliotecii Științifice, contribuțiile științifico-didactice ale universitarilor bălțeni de la Facultatea ȘEPA, numele multora din ei sunt cunoscute departe de frontierele țării. Rezultatele științifice s-au materializat în peste 300 de monografii, manuale, cursuri universitare, ghiduri metodologice, circa 400 de curricule, programe didactice la diferite discipline de studii și peste 1000 de articole, care pot fi consultate în colecțiile Bibliotecii Științifice a USARB și online.

Biblioteca Științifică susține dezideratul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, care promovează creșterea importanței cercetării, asigurarea calității și eficacității procesului de instruire și cercetare științifică.

Valorificarea produsului științific și științifico-didactic al cadrelor didactice a USARB este asigurată, de către Biblioteca Științifică, prin organizarea și prezentarea expozițiilor tradiționale în instituție și alte spații din municipiu, prin organizarea diferitor prezentări și lansări de carte.

O modalitate de valorificare a colecției ce oferă o arie și mai largă de acoperire a publicului studios este elaborarea diferitor expoziții online, plasarea lor pe pagina Web a Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md/> și în bibliotecile și platformele deschise. Impactul acestor expoziții poate fi urmărit prin numărul impunător de vizualizări.

Informarea publicului larg despre lucrările profesorilor se produce și de pe blogul bibliotecii „*Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în dialog cu cititorii*” <https://bs-usarb.blogspot.com/>.

Bibliotecarii BȘ a USARB promovează rodul cercetărilor corpului didactic al Universității elaborând bibliografii, anuare, în care sunt colectate informațiile despre patrimoniul documentar elaborat în timp: colecția ***Bibliographia Universitas*** (lucrările profesorilor și colaboratorilor USARB) și ***Facultas Biography USARB*** (bibliografii care pun în lumină contribuțiile științifice ale cadrelor didactice de la o facultate sau alta). Biobibliografiile elaborate sunt consacrate personalităților universitare bălțene, adevărați intelectuali cu contribuții marcante în diverse domenii ale științei și învățământului, cu merite deosebite în formare și cercetare. Toate aceste lucrări contribuie la consolidarea imaginii Universității în lumea academică, la continuitatea în cercetare, la stimularea cercetării științifice a studenților, la popularizarea realizărilor științifice a membrilor comunității universitare. Lucrările în cauză pot fi consultate în accesul deschis, pe pagina Web a Bibliotecii Științifice <http://libruniv.usarb.md/>.

Scopul general al Accesului Deschis este de a beneficia de conținutul informațional internațional și de a asigura crearea și distribuirea conținutului local. Pentru a spori vizibilitatea și ratingul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, a fost creat Repozitoriul instituțional **ORA USARB** cu acces deschis, ce conține publicații didactice, lucrări de referință, materiale multimedia,

publicații seriale etc., semnate de cadrele didactice și bibliotecarii universitari. Repozitoriul este integrat cu succes în circuitul informațional mondial – modulele [BASE](#), [DuraSpace](#), [OpenDOAR](#) și [Registry of Repository Access Open \(ROAR\)](#). Prezența RI OPEN RESEARCH ARCHIVE USARB în aceste module contribuie la promovarea imaginii și la creșterea vizibilității USARB online și prezentarea producției științifice proprii în rețeaua globală.

Cele cca 5 mii de documente indexate, la moment în ORA USARB, includ și 854 de publicații (articole, monografii, studii, materiale ale conferințelor, publicații didactice, etc.), semnate de corpul științifico-didactic al Facultății ȘEPA.

Avantajele Repozitoriului instituțional ORA USARB constituie sprijin real pentru activitatea științifică, îmbunătățirea calității comunicării științifice; prezența USARB în clasamentul internațional (publicațiile incluse la moment în ORA USARB sunt indexate în *Google Scholar*, *ZENODO*, *OpenAire*, *DataCite* și automat în profilul cercetătorului), fiind vizibile în *Web of Science*, *Scopus*, *Publish or Perich*, etc. Grație procesului de înregistrare a publicațiilor în Repozitoriu, crește indicele de citare a lucrărilor, autorii au o vizibilitate sporită la nivel internațional, un impact și prestigiu mai mare în comunitatea științifică națională și internațională.

Publicarea rezultatelor activității științifico-didactice ale profesorilor facultății ȘEPA, în acces deschis, contribuie la eficientizarea interacțiunii informației în comunitatea academică, aducând viteză metodelor tradiționale de comunicare științifică, accelerând semnificativ schimbul de date, dar nu mai puțin important și, extinzând disponibilitatea în rețea a rezultatelor cercetărilor, creând posibilitatea de a verifica și a reproduce rezultatele, de a analiza datele ce stau la baza diverselor studii.

Prezența universitarilor bălțeni în cele mai prestigioase baze de date științifice internaționale cu acces la colecții de resurse, editate de cele mai prestigioase edituri: [Web of Science](#), [Scopus](#), [Dimensions.com](#), [Springer](#), [EBSCO](#), [Academia.edu](#), [Research4Life](#), [IGI Global](#); [Repozitoriul European ZENODO](#), [Biblioteca Europeană online Centrală \(CEEOL\)](#), [eLibrary.ru](#) și altele, extinde accesul la cercetarea științifică universitară, crește vizibilitatea și impactul rezultatelor cercetărilor științifice la nivel național și internațional, sporind totodată și imaginea instituțională a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

[Dimensions.com](#) este cea mai mare bază de date de cercetare interconectată din lume, care este concepută pentru a simplifica căutarea publicațiilor științifice, pentru a atrage atenția editorilor asupra problemei completitudinii și calității metadatelor publicațiilor științifice, pentru a îmbunătăți prezentarea publicațiilor științifice în motoarele de căutare specializate, care pot extinde studierea relațiilor dintre autori și documente din diverse discipline științifice. Prezența cadrelor didactice FȘEPA în această bază de date este reflectată în tabelul nr. 4.

Tabelul 4. Aportul științifico-didactic al corpului didactic FȘEPA în Dimensions (selectiv)

	Personal academic	publicații	citări
1.	M. Morari, dr., conf. univ.	6	3
2.	M. Tetelea, dr., conf. univ.	3	1
3.	I. Gagim, dr. hab., prof. univ.	2	
4.	A. Brițchi, dr., conf. univ.	2	
5.	T. Bularga, dr., conf. univ.	8	2
6.	V. Crișciuc, dr., lect. univ.	7	1
7.	M. Cosumov, dr., conf. univ.	10	4
8.	M. Caliga, asistentă univ.	6	-
9.	S. Briceag, dr., conf. univ.	1	
10.	D. Cazacu, dr., conf. univ.	1	
11.	A. Glebov, asistent univ.	3	1
12.	M. Șleahțișchi, dr. hab. în psihologie, dr. în pedagogie, conf. univ.	5	
	Total	54	12

Există mai multe posibilități de clasare a oamenilor de știință prin mai multe sisteme de notare pentru indicele h , indicele $i10$, indicele g și alți parametri scientometrici și de a găsi valoarea cercetărilor științifice: numărul de lucrări publicate și citările.

Pentru a stabili valoarea indicelui h , pot fi utilizate mai multe baze de date, inclusiv biblioteca electronică eLibrary.ru, ce ne oferă o privire de ansamblu vizavi de aportul științifico-didactic instituțional al profesorilor Facultății ȘEPA după cantitatea publicațiilor și citărilor (Fig. 1).

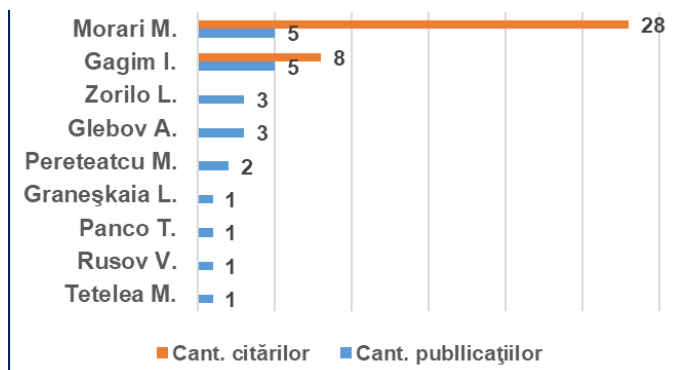

Fig. 1 Aportul științifico-didactic al corpului profesoral FȘEPA în biblioteca electronică eLibrary.ru

Indexearea publicațiilor în reviste cu impact, materiale ale manifestărilor științifice naționale și publicarea în culegerile internaționale ale autorilor de la Facultatea ȘEPA au adus rezultate frumoase: profiluri create în Google Scholar cu ajutorul colaboratorilor Bibliotecii Științifice în cadrul proiectelor instituționale – 31 la număr, citări acumulate de membrii a 3 catedre de la această facultate – 2 602 și ca rezultat indexul h – 127. Cercetarea pozițiilor individuale pe facultate: Briceag S., dr., conf. univ. – 9 h, Gagim I. dr. hab., prof. univ. – 8 h, Morari M, dr., conf. univ. – 6 h, Prițcan V., dr., conf. univ. – 5 h.

Rezultatele clasamentului cercetătorilor în Google Scholar a influențat considerabil un nou sistem mondial *Indexul științific AD (Indexul științific Alper-Doger)*, care arată coeficienții de productivitate din ultimii șase ani ai oamenilor de știință pe baza scorurilor indexului h și cantității citărilor. În ediția 2023 a Indexului științific, sunt prezenți 23 de cadre didactice a USARB, printre care se regăsesc și profesorii de la FȘEPA, Prițcan Valentina, dr., conf. univ. – 5 h, 82 citări și Secrieru Luminița, dr., conf. univ. – 4 h, 61 citări.

Biblioteca Științifică a USARB oferă o gamă de servicii bibliometrice. Pentru o sinteză a rezultatelor cercetării corpului profesoral-didactic universitar, la solicitarea cadrelor didactice, bibliotecarii elaborează dosare scientometrice, în care este evaluată vizibilitatea autorilor în circuitul științific mondial. În ultimii ani, au fost efectuate cercetări și întocmite dosare scientometrice pentru următorii profesori ai Facultății ȘEPA: S. Briceag, dr., conf. univ., I. Gagim, dr. hab., prof. univ., L. Ciobanu, dr., conf. univ., L. Secrieru, dr., conf. univ., D. Cazacu, dr., conf. univ. și A. Bejan, dr., conf. univ.

Cercetarea științifică propriu zisă, precum și comunicarea rezultatelor cercetării au devenit destul de actuale, dar și complexe în același timp. Măsurarea vizibilității producției științifice a universităților și a cercetătorilor, prin metode cantitative și scientometrice, este un instrument fundamental în stabilirea valorii internaționale a unei universități, dar și în evaluarea statistică a rezultatelor cercetării științifice și promovarea accesului deschis la informație.

Cercetarea dată reprezintă una din multiplele realizări în demersul de valorificare a potențialului creativ al USARB și al Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte în parte, care se formează în mare măsură și grație oportunităților Bibliotecii Științifice, ce se îngrijește de memoria culturală a universității, cu sprijinul căreia cercetătorii obțin recunoașterea științifică în lumea lor profesională.

Referințe bibliografice:

1. *Biblioteca Digitală a USARB*. Disponibil: <http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>
2. *Colecția Bibliotecii Științifice a USARB*. Disponibil: <http://primo.libuniv.md/>
3. *Contribuții pedagogice ale universitarilor bălțeni*. Bălți: [S. n.], 2022, vol. 1. 461 p. ISBN 978-9975-50-279-5.
4. *Contribuții pedagogice ale universitarilor bălțeni*. Bălți: [S. n.], 2022, vol. 2. 165 p. ISBN 978-9975-50-280-1.
5. *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Pedagogie, Psihologie și Asistență*

- Socială*: Bibliografie selectivă. Bălți, 2006. 234 p. ISBN 978-9975-931-02-1.
6. POPA Iulius. *Facultatea de Științe ale Educației și Arte. Facultatea de Psihologie și Asistență Socială*. Chișinău: [S. n.], 2013. 269 p. ISBN 978-9975-53-208-2.
 7. *Regulamentul de organizare și funcționare a repozitoriului instituțional ORA USARB* [online] [accesat 14.09.2023]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/Regulament_ORA.pdf
 8. *Repozitoriul Instituțional Open Research Archive (ORA) USARB*. Disponibil <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/>